

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д. ик. н. Виржиния Иванова Желязкова от ВУЗФ-София

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: д-р Марек Магнишевски

Тема: „Економические аспекты воздушного транспорта в Польше”

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 108 от 01.03.2023 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Економические аспекты воздушного транспорта в Польше” за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика.

Автор на дисертационния труд е д-р Марек Магнишевски – кандидат към катедра „Застраховане и финанси“ във ВУЗФ.

Предадените от д-р Магнишевски материали включват:

- автобиография
- копие на дипломата за придобита образователно-квалификационна степен „доктор”

- дисертационен труд за присъждане на НС „доктор на науките“
- автореферат на дисертационния труд
- справка за научните публикации по темата на дисертационния труд и ре- зюметата им
- справка за приносите в дисертационния труд
- справка за изпълнение на националните минимални изисквания за при- съждане на НС „доктор на науките“ според Закона за развитието на ака- демичния състав в Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото при- лагане.

Във връзка с настоящата процедура кандидатът е приложил:

- книга на основата на дисертационния труд на кандидата за присъждане на ОНС „доктор“
- 11 броя студии в съавторство
- 4 броя статии в съавторство
- 4 глави от книги в съавторство
- Справка за цитиранията.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Кандидатът д-р Магнишевски е роден през 1966 г. в гр. Красник, Полша. Притежава инженерно образование и в течение на години работи в академична среда като преподавател и ръководител на различни длъжности в университети в Полша. Съчетаването на инженерни знания с такива от областта на икономи- ката го превръща в уникален изследовател с разностранни интереси и с подчер- тана интердисциплинарност на изследванията.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Представеният за разглеждане труд е посветен на тема, която има съществено значение както за икономиката на Полша, така и в международен план. Въздушният транспорт заема важно място в международната търговия, особено при нарастващо търсене на чуждестранни стоки с високо качество от хранителния сегмент, което предполага тяхната доставка непосредствено след производството или събирането им (в случая с екзотичните плодове, зеленчуци и цветя). Същевременно туристическите и бизнес пътувания нарастват като брой в резултат от засилващите се процеси на глобализация (изключваме двете години на рестрикции на пътувания заради глобалната пандемия от COVID- 19) и Полша не отстъпва от тази тенденция. При отчитането на този контекст темата на дисертационния труд е актуална и притежава значимост за науката и практиката.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Трудът е разработен на руски език и се състои от общо 203 страници. Изложението е разпределено в рамките на пет части, които са съразмерни и логично следват целта на изследването: да се определят и да се изучат икономическите аспекти на въздушния транспорт на Полша.

Първата част е посветена на същността на въздушния транспорт. В нея се разглеждат теми като развитието на авиацията, анализирани са някои основни понятия, които имат отношение към въздушния транспорт. Обект на разсъжденията на автора са и някои проблеми, свързани с функционирането на въздушния транспорт в принципно отношение.

Във втората част кандидатът разглежда инфраструктурата на въздушния транспорт, различните видове товари, които се пренасят с него и самите самолети, които извършват транспортните дейности.

Във фокуса на третата част е поставен един от най-съществените фактори за икономическата целесъобразност на въздушния транспорт – цената

на петрола. Тук кандидатът анализира данни за динамиката на цената на суровината и прави прогнози за нейното развитие в бъдеще.

В рамките на четвъртата глава е анализирано състоянието на въздушния транспорт в Европа в неговите два сегмента – товарен и пътнически.

В петата, последна част, кандидатът представя същността на своето изследване, посветено на проблематиката на въздушния транспорт в Полша. Тук той дискутира значителен обем данни, характеризиращи въздушния транспорт в страната и на тяхна основа прави обосновани заключения относно икономическите аспекти на тази важна за икономиката на страната дейност.

Кандидатът е обогатил изложението със съществен брой графични елементи – таблици и диаграми, които илюстрират представения анализ. Авторът е добре запознат с научната литература по изследваната от него тема – цитирани са общо 47 броя източника на различни езици и 33 броя интернет сайтове със специализирана информация.

Изследването представлява задълбочен анализ на актуална и интересна тема, отличава се със зрялост на авторовата мисъл и критичност и притежава завършен характер.

5. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Кандидатът е предоставил справка за общо шест броя приноси, от които четири с по-скоро теоретичен характер и два с практико-приложен. Приемам приносите така, както са формулирани. Считаю, че тези формулировки отразяват обективно постигнатото в труда.

6. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите по темата на дисертационния труд са достатъчно на брой и по вид, за да отговорят на националните на минимални изисквания за присъждане на НС „доктор на науките“. Те допълват образа на кандидата като перс-

пективен учен със сериозни приноси и интереси в областта на изследваната от него тема.

7. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

От представените документи е видно, че кандидатът изпълнява изискванията на ЗРАСРБ и Правилника във връзка с настоящата процедура.

8. Лично участие на кандидата

Към момента на изготвянето на рецензията няма информация за плагиатство в трудовете на д-р Магнишевски.

9. Автореферат

Авторефератът коректно отразява постигнатото в дисертационния труд и е изготвен съобразно възприетите академични норми за подобен род научни разработки.

10. Критични забележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки по изследването. Бележката ми е относно оформлението на документите според националните минимални изисквания – наложи се преизчисляване на сбора от точки, което затруднява рецензирането, но това не се отразява на съществеността на приносите на кандидата.

11. Лични впечатления

Не познавам лично кандидата и нямам впечатления, но от документацията по конкурса разбирам, че той е амбициозен и перспективен учен със сериозен потенциал.

12. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на кандидата да публикува изследването си на английски език, така ще добие по-широка разпознаваемост и цитируемост. То би било ползено за широк кръг потребители – както студенти, така и лица от частния и публичния сектор, които имат професионална ангажираност с проблема – обект на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на кандидат д-р Марек Магнишевски на тема: „Економически аспекти въздушного транспорта в Польше” притежава необходимите характеристики на разработка за присъждането на научната степен „доктор на науките“. Давам своята положителна оценка за неговите качества, както и за качеството на цялостната научна продукция и приноси на кандидата и гласувам „ЗА“ присъждането на научната степен „доктор на науките“ по ПН 3.8 Икономика на д-р Марек Магнишевски.

15.04.2023 г.

Рецензент:

гр. София

.....
(проф. д. ик. н. В. Желязкова)